

వరదపాలు

మబ్బుల కూబింగ్ తో, చాటుకు పోయిన పొద్దు! నది ఒడ్డుకు దగ్గరలో లంగరేసిన పడవలా- ఊరికి కేక దూరంలో పాఠశాల! పొద్దు నడినెత్తికి నాలుగడుగులు దూరంలో వున్న వేళ, అయినా వెలుగు శూన్యం.

పాఠశాల వరండాలో, కర్రకుర్చీలో కూర్చోని- దృష్టి సాగినంతమేర రోడ్డు మీదకు చూసి, దీర్ఘ నిట్టూర్పు తీసి, 'ప్పే'... అని శబ్దం వొదిలేరు చంద్రరావు మాస్టారు. ఆ శబ్దాన్నీ, నిట్టూర్పునీ, మేస్టార్ని గమనించిన కానిస్టేబుల్ అప్పల్రాజు-

"... యేటి అలికిడి అవటంలేదా మేస్టారు?" అని ప్రశ్నించేడు. ఆయన వరండాకి ఆసించిన గది ద్వారం వద్ద, వో స్టూలు మీద కాపలాగా కూర్చున్నాడు.

"...యీ యాల్లికిక- పొద్దు అలికిడి కాదు, ఎలక్షన్ల ఓనరు అంపు తానన్న వోహనమూ అలికిడి కాదు. కాదు గాక కాదు. యేటి అలికిడి కాదు..." మాస్టారికి కాస్తా యెడంగా, మెట్ల మీద కూర్చోని, చేతిలోని బాణాకర్ర మొదలుతో- పొద్దుట్నీంచీ తడిసిముద్ద అవుతోన్న నేలమీద పొడుస్తూ, వాటి అచ్చులను చూస్తూ, భవిష్యత్ చెప్పేడు తలయారీ.

పొద్దుట్నీంచీ సన్నగా కురిసిన చినుకులు, మధ్నాహ్నం వేళకి ధార గట్టి కురిసేయి- కూబింగ్ లో పేలిన తూటాల్లా. మళ్లీ యిప్పుడు కాస్తా నెమ్మదించేయి, గానీ, మళ్లీ విజృంభించటానికి శక్తికోసం విరామం తీసుకున్నట్టున్నాయి!

తలయారీ భవిష్యవాణితో, మాస్టారికి మరింత భయం పట్టుకుంది. మాస్టారికెప్పుడూ భవిష్యత్ భయపెట్టేదిగానే వుంటుంది. కానిస్టేబుల్ అప్పల్రాజు మాత్రం- అనుమానంగా తలయారీవేపు చూపు విసిరి-

"... యీ తొత్తుకొడుక్కి పొద్దుపొడుపూ, పోలింగ్ వాహనమూ రాక పోతేనే సంబరం లాగుంది. ఈ ముసురు వానా, యీ దిక్కుమాలిన కాపలా, ఊరవతల వల్లకాదులా యీ స్కూలూ- యిక్కడ, మీఠరు ఇబ్బందిపడితే, యీడికి సంబరమెందుకో? పొద్దుట పోలింగు యేర్పాట్ల నించీ సూస్తూన్నాను- అన్నీటికి యెటకారంవే నంజికోడుక్కి.

పొద్దుపొడకపోతే, పోనీ! గానీ పోలింగు వాహనం రాకపోతే...?! హమ్మో! వొక్కడే వోట్ల పెట్టెల్ని కాపుగాయాలా? ఏ మావోయిస్తు మారాజో... ఆడిదాకా యెందుకు, యే అప్రోజిసన్ పార్టీవోడో, ఆడు మాత్రమేనేటి, అధికార పార్టీ నంజికోడుకో- యెవుడో వొకడు, ఆడి మురాతోటి వొచ్చీసి మీదబడిపోతేనో...?! ఓట్ల పెట్టె అనేసరికి- పెతీ నంజికోడుక్కి లోకువే, మనకి దప్పా!

ఔనూ, మనకి మాత్రమెందుకా పెట్టెమీద గౌరువం? అది పాఠశాల పెట్టె. అందలోంచి పడగలిప్పుకొని పాఠశాలే వొస్తాయి.

ఔనూ, పాఠశాల పొడిస్తే వోయికుంతం కెళ్తారని, యే నంజికోడుకు అన్నాడో గానీ ఆడికి వైకుంఠమూ "తెల్లు, పాఠశాలకాటూ తెల్లన్న మాట..." యిలా మనసులో అందర్నీ నిందించుకుంటూ, కూచున్నాడు.

"...ఎమ్మీటిసీ ఎలక్షన్లకి శీకారం సుట్టింది వోన. పంచాయితీ ఎలక్షన్ కి వస దీస్తంది. అప్పుడూ, యిలగే, తొలిత మబ్బులు, తరాత ఉరు ములు, ఆ తరాత వోనా! వోన పెరిగి వొరద! వొరదకి యేటికి గండ్లూ... ఊళ్లు ముంపూ...! ఇప్పుడూ, అంతే. వోనా, వొరదా, గండ్లూ, ముంపూ ఖాయం..." అని, బాణాకర్రతో నేలమీద అచ్చులు పొడుస్తూ మళ్లీ భవిష్యవాణి విన్పించేడు తలయారీ.

వోన- మళ్లీ జోరు పెంచింది. పెనుగాలికి, పాఠశాల మైదానంలోని,

అలనాడు జన్మభూమికి పెంచిన నాలుగు తురాయిచెట్లు, వాన నీటిని దులుపుకొని, వర్షానికి నిరసనగా కొమ్ముల్ని ఊపసాగేయి. తురాయిచెట్ల మొదళ్ల చుట్టూరా మట్టి వర్షపునీటికి కరిగి, బురదగా జారుతూ, వాటి కి దిగువభాగంవేపు యెదిగిన క్రోటన్స్ మొక్కల చుట్టూ మడుగు కడ్డోంది. ఆ బురద మడుగులో, యెప్పుడు చేరాయో- రెండు బురద పాములు, యెందుకో సర్రున కదిలేయి.

"...వోయ్. పా...ప్పా... పాఠశాలోయ్. కొట్టు, కొట్టేవోయ్..." కాని స్టేబుల్ అప్పల్రాజు, ద్వారం దగ్గర స్టూలుమీద కూచోని, చూసి, కేక వేసి, చెప్పేడు తలయారీకి. తలయారీ, బాణాకర్రకవి అందుతాయి.

తలయారీ, వాట్నీ చూసేడు. కర్రను వెనక్కి తీసుకొని, లేచి, కర్రను కుడిచంకకు దన్ను పెట్టుకు నిల్చొని-

"...యేల కొట్టాలబావ్..." అనడిగేడు.

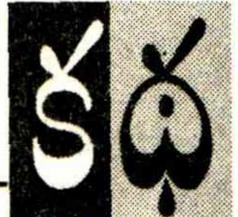
"...పాఠశాల గదవోయ్..."

"... అయితే? అవి మాత్రం జీవులు కావా? ఈ సృష్టిలోన సకల జీవరాసిలాగ- ఆట్నీ ఆ భగవంతుడు సృష్టించలేదా? మనుసుల్ని రచ్చించడానికి- రక్షకులుగా- యేలినవోరు మీ పోలిసువోర్ని యెలాగ నియమించినారో; ఆ భగవంతుడూ ఆ జీవరాశికి రక్షకులుగా యెవు ర్నో యెట్టి వుంటాడు. నాకేల- ఆకతోటి యిరోధం..." అనన్నాడు తలయారీ.

"...నువ్వే వోట్లపెట్టె కాపుగాయి. ఆ బాణాకర్ర నాకియ్యి. ఆ పాఠశాల పని పట్టెస్తాను..." అని లేచేడు కానిస్టేబుల్ అప్పల్రాజు.

"...తవరంతపాటి పనిమంతులని నాకెరికే గాని, జమానుబావో, అవి బురదపాఠశాల. మీద నుండి వొచ్చీ బురద

అట్టాడ అప్పల్రాయుడు

నీటికే బెదిరిపోయి- పోలీసువేను హారను సౌండు కి, ధాబాలకాడ ఆడగుంటలు పారిపోయినట్టగ, సూడండెలగ పారిపో తన్నాయో" అని చూపేడు తలయారీ.

పాములు- ఆ బురదమడుగు నుంచి జరజరా ప్రాకి, మైదానం అవతలి పెండి వేపు పోయేయి.

అప్పల్రాజు జవాను, తలయారీవేపు గుర్రుగా చూసి, తర్వాత, గది లోవలి ఓట్లపెట్టెవేపు చూసేడు. మబ్బుగమ్మిన ఆ చిరువెలుగులో, గది లోని- ఓట్ల పెట్టె- నల్లగా పాములపుట్టలా కన్పించింది. చూపు మర ల్చుకున్నాడు.

"... అదా, అదే! వొచ్చేస్తంది...అదే..." కేకేసాడు తలయారీ.

రిలీఫ్ గా... రోడ్డు వేపు చూసేరు మేస్టారు. రోడ్డువేపు కాదు, వెనక వైపు, పొలాలవైపు కాలువవైపు చూడమని సైగ చేసాడు తలయారీ. మాస్టారికర్థం కాలేదు. అప్పల్రాజు జమాను- ద్వారం నించి, గది వెనుక కిటికీలోంచి చూసేడు. కురుస్తోన్న వర్షం, పచ్చనిచెట్లూ, పొలా లూ, సమస్తం తడుస్తూ...తడుస్తూ...

"...ఆట్నీ చూడండి, ఆ పిట్టా, పిచ్చుకా, పచ్చుల్ని చూడండి- యెలగ రెక్కలు గొట్టుకొని, యెగిరిపోతన్నాయో... ఆకాశంల సూడం డి...! వొచ్చేస్తంది..."

ఈసారి, ఆకాశం వైపు చూడమన్నాడు తలయారీ.

అప్పలాజు జంబానుకి, గదిలోంచి ఆకాశం కనబడలేదు. చంద్రరావు మాస్టారు, చిరాగ్గా- యేవోచ్చేస్తోందని ప్రశ్నించేరు.

“...వారద! వారదండీ మేస్ట్రుగోరో. వోచ్చేస్తంది...” ఈసారి భవిష్య వాణి కాదు, వర్తమాన వాణి విన్పించేడు తలయారీ.

“హమ్మో...వారదే...”

“...నాయనా...వారదే...”

“హయితే, యిప్పుడేం చెయ్యటం?”

“...దేనికి? యేది సెయ్యిడిం?”

“...వరద వస్తే...”

“...మనమేటి సెయ్యిం మేస్ట్రుగోరూ. గవర్నమెంటే యేటైనా సెయ్యాల. ఇంటికి, ఫుల్ డేమేజీకి వెయ్యి, పార్కు డేమేజీకి అయి దొందలూ, పాతికేజీలు రైసూ, పది లీటర్ల కిరసనాయిలూ, కొత్త బట్టలూ- అవీ, యివీ, యేవేవో గవర్నమెంటే యివ్వాలా, ఇస్తాదీ. నెలకిందట వారదోస్తే... యిచ్చింది గాదేటి? ఆటికోసం, ఊరిల గొడవ లవలేదా? అప్పోజిననోళి యిళ్ల లిస్టు తప్పించీసేరని, వరద సుక్కు గూడా యింటికి రాకపోయినా, అధికారపార్టీ వోళ్ల యిళ్ల లిస్టునే శాంక్యన్ జేసారని గొడవ...గొడవ!” అని, తలయారీ నెలకిందటి వరద ముంపు, సహాయ కార్యక్రమాల్లో అవకతవకల్ని, గొడవల్ని, తనదైన శైలిలో విన్పించి, వరదముంపుకు- యిల్లూ, పొల్లూ, పొలాలే గాక, కాలువలూ, రోడ్లూ, కరకట్టలూ కొట్టుకుపోతాయనీ, కాలువలూ, రోడ్లూ, కరకట్టలు పోయినందుకు- తత్సంబంధిత అధికారూ, కాంట్రా క్టర్లూ, యెంతో సంతోషిస్తారనీ, మళ్లీ మళ్లీ కొట్టుకుపోయే వరదకోసం- తిరపతి మొదలుకొని తిలోరుదగ్గిటి కొత్తమ్మతల్లిదాకా, మొక్కులు మొక్కుతారనీ; కాంట్రాక్టు పనుల ఆమోదం, నిధులజారీ... త్వరితంగా జరగకపోతే ప్రజాసమూహాల్లో ఆందోళనలూ లేవనెత్తుతారనీ, బాగా యెరిగిన కార్యక్రమ చరిత్రను చెప్పినట్లు చెప్పుకొచ్చేడు తలయారీ. శ్రోతలిద్దరూ... మౌనంగా విన్నారు. ఆ తర్వాత-

“...ఔను మేస్ట్రుగోరూ, మీకెప్పుడు వారదా, వారద సాయంవూ... రాలేదా?” అనడిగేడు తలయారీ.

మాస్టారు- తల అడ్డంగా, రాలేదనట్టు ఊపి; యీ వానలేచిటి? ఈ కాలువలూ, ఆనకట్టలేచిటి? కనుచూపుమేరా యీ పచ్చని పొలాలేచిటి? యీ వరదముంపు లేచిటి? తన ప్రాంతంలో- నీరికిన చెరువులూ, బావులూ; నీటి మొహం యెరుగని మెట్ట భూవులూ, ఆకాశం వేపు చూసే అర్ధనగ్గు రైతులూ! వంశధార, నాగావలి, జంఝా వతి, తదాది నదుల నీళ్లు-యిలా- పొంగి పొర్లి, యీ ఊళ్లను ముంచి, సముద్రంలో వృధాగా కలువటంగాక- మా ప్రాంతానికి ప్రవహి స్తేనో...! అందుకు సరిపడా ఇంజనీ రింగ్ విజ్ఞానం లేదా? పాలకుల సంకల్పం లేదా? ఏచిటి దంతా...?

ప్రశ్నలెన్నో మాస్టారి మనసులో ముసురుకోగా, సమాధానాలు ఆలోచించే సాహసంలేక, వో దీర్ఘ నిట్టూర్పు తీసి-

“...ఓసారి, రోడ్డు మీద జంక్షన్

వరకూ వెళ్లి చూసిరాగూడదూ, వాహనాలేమేనా తిరుగుతున్నాయో, లేదో. పోలింగ్ ముగిసి చాలాసేపైంది. ఏం చేయటమో... పాలు

బోవటం లేదు. ఓసారి, చూసిరా...” అని బతిమాలేరు తలయారీని.

అదో చిన్న గ్రామం. పంచాయితీకి మధురా గ్రామం. పెద్ద గ్రామం లో- పెద్ద పెద్ద రైతులూ, చిన్న చిన్న రైతులూ, వ్యాపారూ, రాజకీయ నాయకులూ, ఉద్యోగులూ వుండగా యీ గ్రామంలో, కూలీలు, దళితులూ, అగ్రహారపు బ్రాహ్మణులు రెండు కుటుంబాలూ వున్నాయి. రెంటి మధ్య ఆదిలో- సఖ్యత వుండేది. కూలినాలీ దగ్గర, పండుగా పబ్బాలు దగ్గర, ఆరంభమయి- రాజకీయాల దగ్గర వైరం ముదిరింది. ఆదిలో బ్రాహ్మణులూ, ఆ తర్వాత పేదలూ, యిప్పుడు దళితులూ యీ గ్రామానికి నాయకత్వం. మాకు, పంచాయితీ- వేరు పరచాలన్నారు. అందుకు పంచాయితీ చట్టం వొప్పుకోదనీ; కుల రిజర్వేషన్ రోటేషన్ పద్ధతిలో మీ గ్రామ వాసులకీ సర్పంచ్ పదవి అవకాశం కల్పిస్తామ న్నారు అధికారూ, నాయకులూ. ఓసారి అలా, ఓ.సి.కి కేటాయించగా బ్రాహ్మణులకు సర్పంచ్ పదవోసారి వొచ్చింది. పేదలకేనాడూ- రాలేదని, పేదలు ఎన్నికల బహిష్కరణ రాజకీయాల్లోకెళ్లగా, ఈసారి దళితులకు రిజర్వు కాబోతే- మాయజేసి బి.సి.లకు మార్పు చేయించారట పెద్ద గ్రామ పెద్దలు. దాంతో దళితులు, పేదలతో కలిసి- ఎన్నికల బహిష్క రణన్నారు.

కలెక్టర్ గారు కల్పించుకొని కొన్ని సంక్షేమపథకాలు వాగ్దానం చేసినా, ససేమిరా అన్నదట ఆ చిన్న గ్రామం. చివరికి, స్థానిక నాయకులూ, ఎమ్మెల్యేగారూ రంగంలోకి దిగి, రాజీ చేయగా- సరే, యిదే ఆఖరు, యిక ముందీ ఊరికి ప్రత్యేక పంచాయితీ యిచ్చితిరాలి. ఇప్పటికి, యిక్కడ వొక పోలింగ్ బూత్ పెట్టాలన్నారు. పెద్ద ఊరెళ్లి ఓట్లు వెయ్యమన్నారు, యీ ఊరివాళ్లు!

అదిగో, అలా యిక్కడ పోలింగ్ బూత్-పెట్టాల్సి వచ్చింది. ముందు రోజు సాయంత్రం- ఊరిలో దిగిన సిబ్బంది, యిక్కడ యే సౌకర్య మూ లేదని, సౌకర్యాలందించే పెద్ద గ్రామానికి వెళిపోయి, తెల్లవారేక వొచ్చేరు. చంద్రరావు మాస్టార్ తలయారీ- బూత్ యేర్పాటు చేయ టం, సరంజామా సర్దుకోటం చేసారు. తోడుగా, అప్పలాజు కానిస్టేబులూ!

వేకువజామున చిన్నగా చినుకులు రాలినా, పోలింగువేళకి ఆగేయి. పోలింగ్ బాగానే జరిగింది.

మళ్లీ వాన గూడా... అలాగే! తడిసి ముద్దయిన ఓటర్లు. గడువు ముగిసి, సరంజామా సర్దేయగా, ఏజెంట్లు యెవరిళ్లకు వారు భోజనాలకు పోయేరు.

ఎన్నికల సిబ్బంది- మళ్లీ పెద్ద గ్రామానికి పోయేరు, యీ ముగ్గుర్ని వొదిలేసి; వాహనంతో తిరిగి వస్తా మని! ఎప్పటికీ వాహ నం... రాదు... వాన తగ్గదు...!

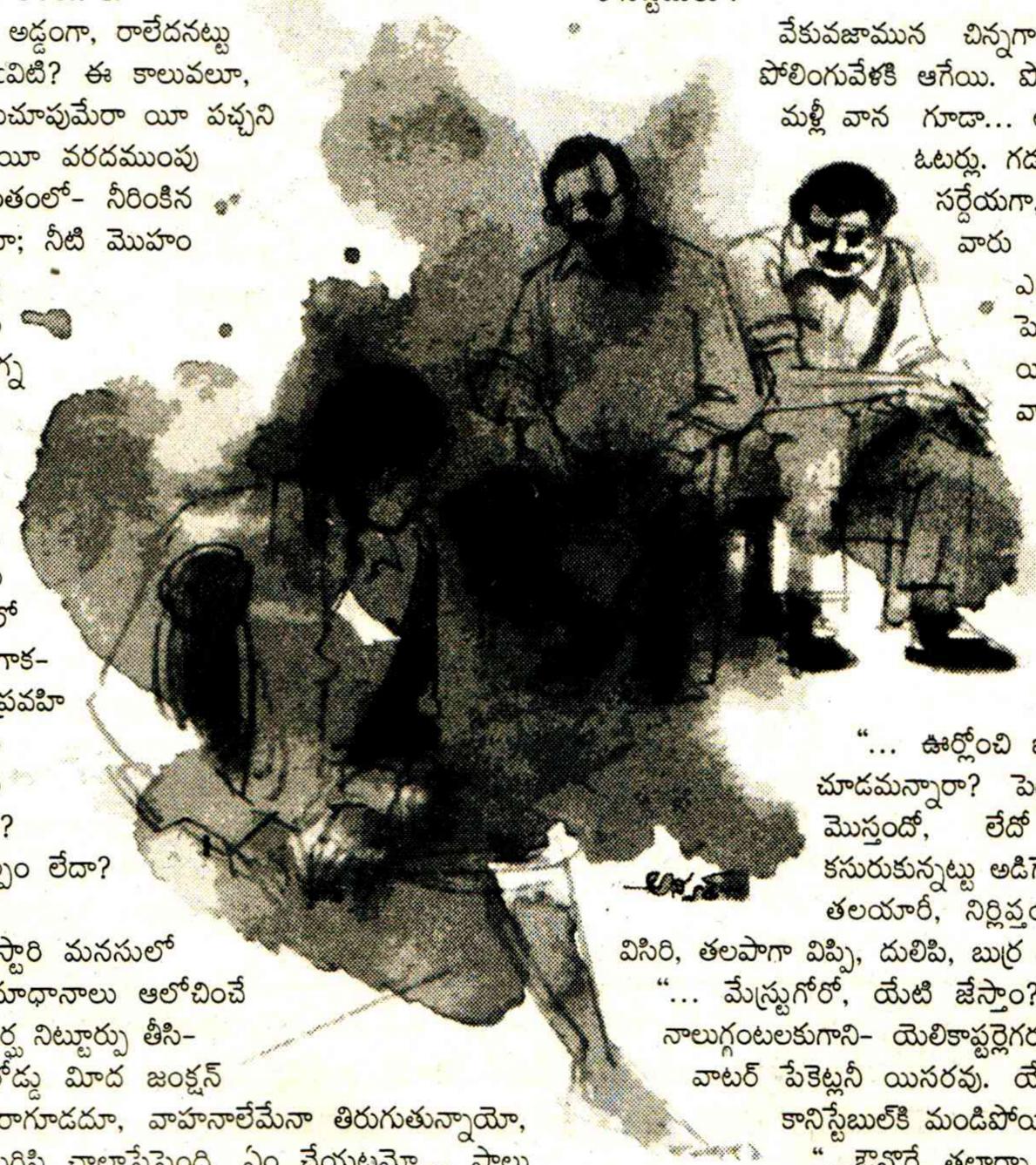
“... యీ పూటకిక ఉపోసంచే...” అనన్నా డు తలయారీ, రోడ్డుకెళ్లి, తిరిగివస్తూ.

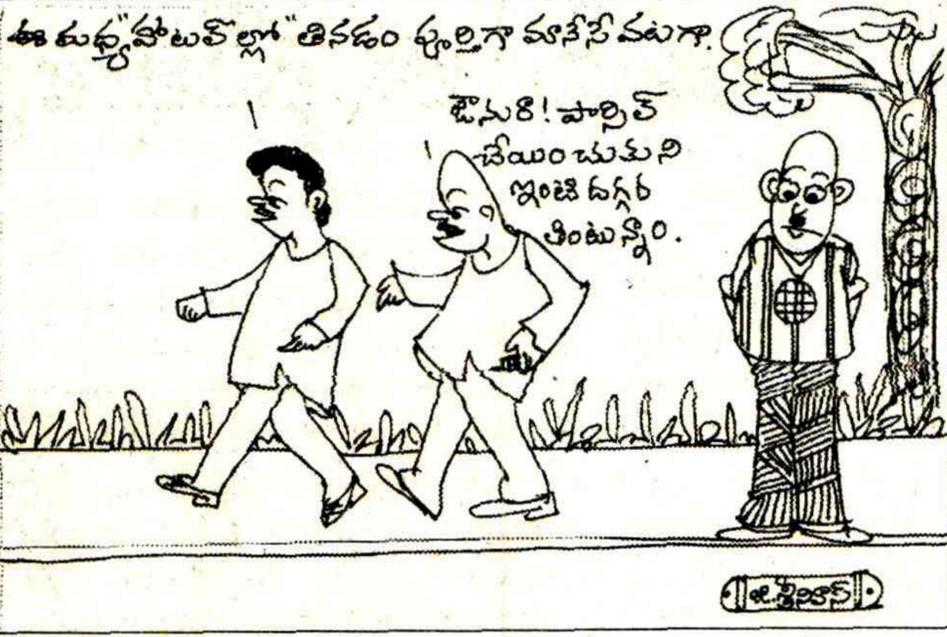
“... ఊర్లోంచి భోజనాలొస్తన్నాయో లేదో చూడమన్నారా? పెద్ద ఊరి నుంచి వాహన మొస్తందో, లేదో చూడమన్నారా, నీకు?” కసురుకున్నట్టు అడిగేడు అప్పలాజు.

తలయారీ, నిర్లిప్తంగా ఆయనవేపో చూపు విసిరి, తలపాగా విప్పి, దులిపి, బుర్ర గోక్కొని-

“... మేస్ట్రుగోరో, యేటి జేస్తాం? వారదొచ్చిన యిరవయి నాలుగంటలకుగాని- యెలికాప్టర్లగరవు. పులిహోర పొట్లాల్ని, వాటర్ పేకెట్లనీ యిసరవు. యేటిసేస్తాం?” అనన్నాడు.

కానిస్టేబుల్ కి మండిపోయింది, యిక ఆప్రోలేక- “...ఔనారే, తలార్నా కొడకా! ఈ వోనేటి, యీ

వరదేటి యీ జాగారమేటి? వాహనం రాలేదు. బేలట్ బాక్స్ బండిపో నాయి. అవతల ఎలక్షనాఫీసర్ నుండి యే ఆర్డరు రాలేదు, ఉండ లేము, వెళ్లలేము! ఏంజెయ్యిడింరా దేముడా అని, ఆ మాస్టారు గుండా పిండి అవుతుంటే, తిండిగురించి మాటాడతావా? పులిహోరా పొట్లాలా కావాలి? నిన్నటినుంచీ చూస్తన్నాను- అన్నిటికీ యెటకారమే నీకు. వరద వోస్తే సంబరం, పాఠశాలలోనే సంతోషం, మబ్బు గమ్మితే... మజా...! ఏట్రా నీ పోత్రం? ఆఁ!

ఒరే, యీరోజు గడవనీ, యేదోరోజు నిన్ను మా స్టేషను లాకప్పుల, పాఠశాలలు పెట్టె పక్కనపెట్టి, వదిరోజులు తిండి తిప్పలు గాదు, నీళ్ల సుక్కలివ్వకుండా, రిమాండ్ చెయ్యకపోతే- వోరే, నా పేరు నంబాళ్ల పులరాజు జెవానే కాదు... ఆఁ!" అని, పోలీసు శవధం చేశాడు.

తలయారీ చెంపలు వాయింతున్నాడు. చేతులు జోడించి దండం పెట్టేడు. తర్వాత జవాను పాదాలవద్ద కూచొని, పాదాలు బూట్లలోప లుండిపోవటంతో, బూట్లనే అరచేతుల్లో పాముతూ-

"... బావ్, బావ్...బావా. అంత ఆగ్రయించకండి. సెమించండి, సీమలాటోడ్ని- తవరికి నీనేమాత్రం. తమ సూపు సాల్సు... మసి అయిపోతాను. తవరు తలుసుకుంటే- నాకు నీలూ, పాలేటి బావా- మాన పేనాలే దక్కవు. పులి ఫవర్లు తవరివి. పులి మీసాల్తోటి ఉయ్యాలూగి- ఉదిమి మీద బతగ్గలనా? అమ్మో...!

కొట్టేయండి బావ్, కొట్టేసి కోపం సల్లార్చుకోండి. ఇదిగో బూటుకాలి తోటి తన్నేయండి. వదిగా లాఠీకర్రతోటి బాదీయండి. ఇంతటితోటి మీ కోపం సల్లారిపోవాల! పగ మిగిలిపోతే... నాకు నిత్యగండం! నాయినో, పోలేరమ్మ తల్లి పగా, పోలీసారి పగా... సిన్న సిన్న ఆపదలు తేవు! అమ్మో! కొట్టేయండి బావా, కోపం సల్లార్చుకోండి బావా..." అని వేడుకోసాగేడు.

ఆ వేడుకోలులోను వ్యంగ్యమే ధ్వనిస్తోందనిచినా, బూటుకాలు గానీ, లాఠీకర్రగానీ వినియోగించలేదు జవాను.

అంతలో అప్పటిదాకా మౌనం దాల్చిన చంద్రరావు మాస్టారి జేబు లోని సెల్ ఫోన్ మోగింది. ఎన్నికల అధికారి ఫోన్. చాలా సేపట్నించీ చేస్తోంటే, అవుటాఫ్ కవరేజ్ యేరియా అనోస్తోంది- యెక్కడికెళ్లవూ- అనడుగుతున్నారు.

చంద్రరావు మాస్టారు- చుట్టూ చూసేరు. ఎటు చూసినా- జలభూత మేదో కెరటాలు వేసుకు భూభివర్ణంలో యెగసిపడ్తూ కనిపిస్తోంది. పొలాలూ, కాలువలూ కలిసిపోయాయి. సూర్యులు ఆవరణలో, క్షణం క్రితండాకా కనిపించిన భూతులసి మొక్కలూ, క్రోటన్నూ, వాటి కొమ్మూ రెమ్మల్లో తిరుగాడే క్రిమి కీటకాలు; బురదమట్టిలో వుండే బురద పాములు- యేవీ కనిపించడం లేదు. అంతా జలమయం!

"...ఎక్కడికెళ్లగలను సార్. కవరేజి యేరియాలోనే వున్నాను. నేను

కవర్ గావటం లేదు. ప్లీ..." అని జవాబు చెప్పాలను కొని, చెప్పలేక- సిగ్గుల్లేవు సార్ సెల్ కి, యిప్పటిదాకా- అని బదులిచ్చేరు మాస్టారు.

"... మరి యెలా...?" అనడిగేరు ఎన్నికల అధికారి. ఏమిటి, యెలానో- అర్థంగాక, యీసారి సెల్ వేపు చూసేరు అయోమయంగా మాస్టారు.

వరద వోస్తోందా? మీరున్న పాఠశాలలోకి నీళ్లు చేరాయా? బేలెట్ బాక్స్ లు భద్రపరిచారా? సిబ్బంది అంతా వున్నారా? నదికి వంతెన దగ్గర నీరు- ప్రమాదస్థాయిని దాటి ప్రవహి స్తోందట తెల్సా? నది దిగువ ఊళ్లన్నీ- ముంపుకి గురయ్యేయ ట తెల్సా?

వగైరా ప్రమాద సమాచార ప్రశ్నలు వేసి- మౌనం వహించింది సెల్.

మాస్టారు, హలో, హలో అన్నారు. భయంతో గుండెలు వేగం గా కొట్టుకోసాగేయి. అంత చల్లటి వాతావరణంలోను- చెమటలు పట్టేయి. సెల్ లోంచి- ఎన్నికల అధికారికి, రింగ్ చేశారు. కాసేపు సెల్- చుక్కల్ని చూపి, మీరు కాల్ చేస్తోన్న నంబర్ కవరేజి యేరి యాలో లేదని, ఆంగ్లంలో గూడ తర్జుమాచేసి చెప్పసాగింది. కాల్ చేసి, చేసి, యిక యేమీ పాలుపోక, దిగాలుగా కూచున్నారు మాస్టారు.

ఎవరు మాస్టారు పోన్- అనడిగిన కానిస్టేబుల్ కి, విషయమంతా చెప్పేరు. మరి, మన సంగతేంటి? ఏం చెయ్యాలి? అనడిగిన కానిస్టేబు ల్ కి- చేతులు జోడించి ఆకాశంవేపు చూపించి నిట్టూర్చేరు మాస్టారు.

ఎప్పుడొచ్చిందో, ఊర్లోంచి నెయ్యిలముసల్లి- నెత్తిమీద మూటతో వొచ్చి, వీర్ని క్షణకాలం చూసి- ముంచుకెళిపోవోస్తోంది వొరద- డాబా మీదకి యెళిపోతేగాని- పేనాలు దక్కవు- అని చెప్పి, గబ, గబా మెట్టెక్కెసాగింది.

"...బావా- నెయ్యిల ముసల్లి దోవదీసిందంతే, యిక ఊరు ఊరంతా వొచ్చిస్తన్నట్టే. పదండి, మనమూ డాబా యెక్కేద్దుం..." అనన్నాడు తలయారీ.

"... ముందు, బేలట్ బాక్స్ భద్రంగా డాబామీదకు తీసుకెళ్లాలి..." చెప్పేరు మాస్టారు. గదిలోపల- బేలట్ బాక్స్ ముడ్ వేసిన యినుప పాములా వుంది. రెండు చేతుల్లో, బేలెట్ బాక్స్ ను యెత్తుకొని- "నారా యణ, నారాయణ..." అంటూ కదిలేడు తలయారీ. నారాయణ, నారా యణంటున్నావేంరా, తొత్తుకొడకా- అని కేకవేయబోయి, యిప్పుడు కాదు, యీ గండం గడవనీ, తొత్తుకొడుక్కి నాలిక కోసెస్తానని, మనసు లో తీర్మానించుకొని, మౌనంగా బ్యాలట్ బాక్స్ కాపలాకు నడిచేడు కానిస్టేబుల్.

చినుకులు పడుతుండటంతో, కాగితాలు తడుస్తాయని జంకుతూ, మాస్టారు కిందనే వుండిపోయేరు. జలభూతం వరండా మెట్లను ముంచేసి, మాస్టారి పాదాలను చుట్టేసింది. పైలు గుండెలకడుముకొని- పైన వరం. క్రింద వరదతో యీ పైలుకి గానీ, ఆ బేలెట్ బాక్స్ కి గానీ, నాకుగానీ- యీ ముప్పు నుండి రక్షణ వుండా- ప్రశ్న రంపపుకోతతో, గాలిలో దీవంపెట్టి-దేవుడా నీదేభారం- అన్నట్టు నిల్చున్నారు మేస్టారు.

తలయారీ అన్నట్టు- ఊరిలోంచి చిన్న, చిన్న గోనెసంచీ మూటల్లో, ముసలీ, ముతకా, పిల్లా జెల్లా, చిన్నా పెద్దా- జట్టు, జట్టుగా వస్తున్నారు. అందరూ, నీళ్లలో ముంచి తీసిన జీవుల్లా- నీళ్లొడుతున్నా రు. నెత్తిమీద మూట, తడిసి బరువెక్కగా, వరండాలో కాసేపు ఆగి, నిట్టూర్చి- డాబా మీదకి పోతున్నారు.

వరదనీళ్లు- మాస్టారి ముంగాళ్లను ముంచేయి. డాబామీంచి, దిగొచ్చి తలయారీ- "మేస్ట్రుగోలో, గదుల్లోకి నీళ్లుగాని చేరితే- మీరపుడు డాబామెట్టెక్కలేరు, నీటిల తేలిపోయి, కొట్టుకపోతారు.

(తరువాయి 38వ పేజీలో)

మాస్టారు, హలో, హలో అన్నారు. భయంతో గుండెలు వేగంగా కొట్టు కోసాగేయి. అంత చల్లటి వాతావరణంలోను- చెమటలు పట్టేయి. సెల్ లోంచి- ఎన్నికల అధికారికి, రింగ్ చేశారు. కాసేపు సెల్- చుక్కల్ని చూపి, మీరు కాల్ చేస్తోన్న నంబర్ కవరేజి యేరియాలో లేదని, ఆంగ్లంలో గూడ తర్జుమాచేసి చెప్పసాగింది. కాల్ చేసి, చేసి, యిక యేమీ పాలుపోక, దిగాలుగా కూచున్నారు మాస్టారు.

వరదపాలు

(22వ పేజీ తరువాయి)

మీదకొచ్చింది..." అని పిలిచేడు.

"...చినుకులు... తడిసిపోతాయి కాయతాలవీ..." గొణిగేరు మేస్తారు.

"... కాయతాలేటండి బావూ- కొంపలే మునిగిపోతంటే..." విసుక్కున్నాడు తలయారీ. నీళ్లు- మేస్తారి ముంగాళ్లను ముంచేసి, ఎగబాకుతున్నాయి. అప్పుడు పైలు గురించి కాదు, ప్రాణమీద బెంగ కలిగి, గబ, గబా, డాబా మెట్టెక్కేరు. డాబామీద, నిండుగా జనం. కొందరు మూటల్ని ముందు పెట్టుకు గొంతు కూచంటే, కొందరు నిల్చిని- కనుచూపు మేర వరదనీటిని చూస్తూ- వారెరిగిన, వినిన, గతకాలపు వరద బీభత్సాలను, ప్రభుత్వ సహాయచర్యల వైఫల్యాలనూ; వాటితో పాటే, యిప్పటి పంచాయితీ ఎన్నికనూ, గతకాలపు ఎన్నికలనూ, కలగలిపి, మాటాడుకుంటున్నారు.

"...అంతక ముందేపుడో మా తాతలకాలం, పెద్దయేరు(వంశధార) కిలగే వొచ్చిందట వొరద, అలగ మళ్లా ఎనభయిల(1980) వొచ్చింది. ఊరు మొత్తం దిబ్బ యేస్సింది..."

"తొలిత, పంచాయితీ పెసిడెంట్కి మనూరిల పోటీయే లేదు, అల్లా పంతులుగోరు తాత రామదాసుగోరు, యేకగ్రీవంగా యెన్నికైనారు. తెల్లడి పాలనల ఆయన జైలులో వుండేవోరు..."

"అవునూ, పంతులుగోరేటయినారు? ఎక్కడున్నారు?"

"...అవునుగానీ, వొరదలెందుకొస్తాయిరా?"

"...ఎలక్కనైందుకొస్తాయిరా...?"

కొన్ని ప్రశ్నల సంభాషణ సాగుతోంది. మాస్తారు ఆశ్చర్యపోతున్నారు, ఒక విపత్తు మధ్యలో వుండి, యీ ప్రజలు, ఆ విపత్తు గురించి విలపించక, యెన్నెన్ని స్ఫురించుకుంటున్నారు? ఇది, నాకెందుకు సాధ్యం కావటంలేదు! వారికి పోయేదేమీ లేదనా? మరి నాకో? ఆ కానిస్టేబుల్కో?

కానిస్టేబుల్వైపు చూసేరు. కానిస్టేబుల్, ఓట్లపెట్టేనే చూస్తూ మనసులో... ఆ పెట్టెనీ, ఆ ఎన్నికలనీ, ఓటర్లనీ, వరదనీ, తలయారీనీ... తిట్టుకుంటూ కాలం గడుపుతున్నాడు. తిట్టడం, కొట్టడం తప్పా, మరొక ఆలోచన మనకెందుకురా అప్పల్రాజో- అని తనకు తాను బోధించుకుని, కూచున్నాడూలా వుంది.

అంతలో, ఆడవాళ్ల గుంపు... యేడ్పు వినిపించింది. అందరూ, అటు వేపు చూసేరు. గుంపు దగ్గరకు కొందరు మగవాళ్లు వెళ్తే- గంగమ్మతల్లీ, యిదా నీకు సమయం- అనంది, పురుడుబోసే పున్నమ్మ. కిల్లాన చంద్రయ్య కోడలుకి నెప్పులోచ్చేయి. మగాల్ని దూరంగా పొమ్మంది పున్నమ్మ. చుట్టూ వున్న మూటా, ముల్లెను దూరంగా జరపమంది. తడిసిన కోకలనే, నాలుగు తీసి, చుట్టూ డేరా కట్టమని, ఆడవాళ్లను పురమాయిం చింది. నొప్పులు పడుతోన్న మనిషిని, ఓర్పుకోమంది. పుట్టుకకాడ, సావు కాడ బాధ తప్పదు, ఓర్పుకోవాలంది. పంటి బిగువుతో, ఆ మనిషి మౌనంగా నొప్పులు పడ్తోంది. అంతా నిశ్శబ్దం- జలభూతపు హోరు, వాన చినుకుల సవ్వడి మాత్రం...వేనవేల బాధితుల దుఃఖపు ఘోషలా వినిపిస్తోంది.

అంతలో, దబ్బున శబ్దం వినిపించింది.

"... ఓటు పెట్టే, వరదల పడిపోయింద్రో..." కేకేసాడు తలయారీ. మొదట వెలుకారమనుకున్నాడు, చూస్తే నిజంగానే బ్యాలెట్ బాక్స్ లేదు. వరదలో, పాఠశాల ఆవరణలో తేలియాడుతూ కన్పించింది, కానిస్టేబుల్కి.

"... ఓట్లు ములిగిపోతన్నాయద్రో..." అరిచేడు తలయారీ.

"... బతుకులే ములిగిపోనాయి, ఓట్లు ములిగితేటి నస్తంలేరా..."

మాస్తారు, కొట్టుకుపోతోన్న బ్యాలెట్ బాక్స్ చూస్తూ; తనకు రాబోయే నష్టాల్ని తల్చుకు వణికిపోతున్నారు. కానిస్టేబుల్- యీ రక్షణ బరువంతా నా నెత్తిమీద యే నంజికొడుకు పెట్రాడ్రో-అని తిట్టుకుంటూ, లేచి మెట్లు దిగబోయేడు. అంతలో, అక్కడనించి, పున్నమ్మ భర్త వీరేశు గభాల్న నీటిలోకి దుమికి, ఈడుకుంటూ వెళ్లి, బ్యాలెట్ బాక్స్ అందుకొని, తిరిగి యీడుకుంటూ, మెట్ల దగ్గరకొచ్చేడు. మెట్లు దిగిన కానిస్టేబుల్కి బాక్స్ అందిస్తూ-

"... ఓటుకి యిలువ లేకపోవచ్చుగానీ, ఓట్లెసిలోకి యిలువుంది. మా యిలువ మీమే కాపాడుకోవాల! అందికే, వొరద పాలు గానీకండా తెచ్చేను" అనన్నాడు!

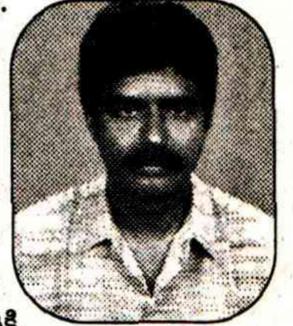
సరిగ్గా, అప్పుడు చినుకులు ఆగినాయి.

ఆనందాన్ని పంచే ఆదివారం

నేను వ్యవసాయశాఖలో జూనియర్ అసిస్టెంట్గా పనిచేస్తున్నాను. మాకు ఆదివారం అంటే మంచి ఆనందాన్ని పంచే చక్కటి ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణం వుంటుంది.

మిగిలిన సెలవు రోజులు అంతగా పట్టంపు లేదు. ఆదివారం అనుబంధాల్లో వచ్చే ప్రత్యేక వ్యాసాల గురించి, వివిధ ఛానళ్ళు, పేపర్లలో వచ్చే వార్తల గురించి మేం చర్చించుకుంటాం. మెదడుకు మేతపెట్టే పజిల్స్ పూర్తిచేస్తాం. టివిలో వచ్చే మంచి విజ్ఞానదాయకమైన కార్యక్రమాలు చూస్తాం. అందరికీ ఇష్టమైన వంటలు చేసుకొని తింటాం. ఇష్టమైన పాత సినిమాల్లోని మధురగీతాల్ని డివిడిలో వేసుకొని చూస్తాం.

- సేరి కొండలరావు,

తాడేపల్లిగూడెం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా

మనసుకు నచ్చిన రోజు

ఆదివారం చాలా ఇష్టమయిన రోజు. లేస్తూనే హాయిగా ఫీలవుతాను. ఉదయం ఆరాధన కార్యక్రమాలు చూస్తూ ఫిల్టర్ కాఫీ తాగడం ఒక మధురానుభూతి. ఇంట్లో కార్యక్రమాలన్నీ అయిన తర్వాత టివి చూస్తూ అందరం కూర్చుని భోజనం చేయటం ఒక

ఆనందం. మధ్యాహ్నం ఒక గంట విశ్రాంతి తీసుకుని కుటుంబ సభ్యులం అందరి కలిసి స్నేహితుల ఇంటికో, బంధువుల ఇంటికో, దేవాలయానికో వెళ్ళి వచ్చి డిన్నర్ చేయడం ప్రతి ఆదివారం చేసే పని. ఇరుగుపొరుగు వారితో కలిసిమెలిసి ఉండటం, శక్తివంచన లేకుండా నాకు తోచిన సహాయం చేయడం అన్నిటికన్నా నాకిష్టమయిన పని. ఇంటి ఆవరణలో అనేకరకాల పూలమొక్కలు ఉన్నాయి. తోటపని అంటే చాలా ఇష్టం. అది నా మనసుకెంతో ప్రశాంతతనిస్తుంది.

- కూచిమంచి నాగలక్ష్మి, హైదరాబాద్

మానసిక ప్రశాంతతకు ఆధ్యాత్మికం

నేను వ్యాపారం చేస్తుంటాను. ఆదివారం నాకు ఆనందమైన రోజు. ఆదివారం వచ్చిందంటే చాలు హిస్టారికల్ ఫ్లేస్లు చూడటం అలవాటు. అంతేకాకుండా లైబ్రరీకి వెళ్ళి ఆధ్యాత్మిక పుస్తకాలు చదవటం నా హాబీ. వీలుదొరికినప్పుడు మా బజారులోని చిన్న పిల్లల చేత ఆడటలాడిస్తాను. వారు పొందే ఆనందం నాకు ఎంతో హాయినిస్తుంది. అప్పు డప్పుడు మాకు దగ్గరలోవున్న నాగార్జునసాగర్ చూడటానికి స్నేహితులతో వెళుతుంటాను. ఆ సమయంలో ఏదో చేయాలని ఆలోచన. అందుకే నాకు తెలిసిన ప్రతిఒక్కరికీ ఆధ్యాత్మిక విషయాలు చెబుతుంటాను. ఒత్తిడుల నుంచి తట్టుకునే సరైన మార్గం ఆధ్యాత్మికత అని నా ఉద్దేశం.

- కె.చెన్నకేశవులు, గారెడ్డిపల్లి, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా